

Záporné sazby brzy ovládnou Evropu

Jaroslav BUKOVSKÝ

Evropa oprášuje téma záporných úrokových sazob. Zatímco ve Velké Británii se přiblížil okamžik jejich premiéry, v případě Evropské centrální banky trh sází na to, že pokud dojde k opětovnému úderu pandemie, stáhne svou hlavní úrokovou sazbu do záporu ještě hlouběji.

Ekonomové sazby s minusem umírněně vítají jako krajní formu podpory úvěrování recesí zkoušených hospodářství, jedním dechem ale varují před podkopáním stability evropského bankovnictví.

Opět v kurzu

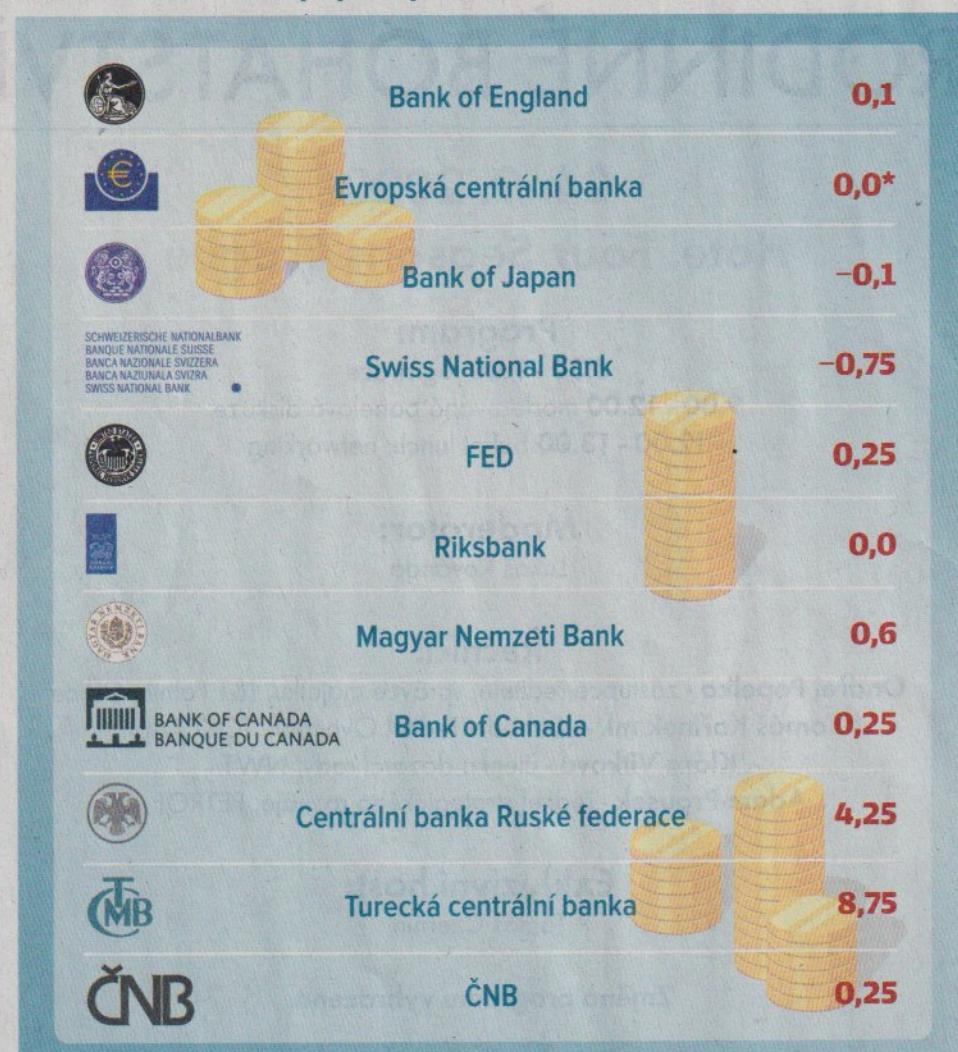
„Téma záporných sazob se v posledních týdnech trochu vrací. Jeden z překvapivých signálů přišel z Bank of England, která prozkoumává varianty, co by tento krok znamenal. Důvodem jednoduše je, že oživení ekonomiky stále méně připomíná ostré písmeno V, a tak se zvažuje více možností podpory,“ říká ekonom J&T Banky Petr Sklenář. Aktuálně podle něho přikládá trh pravděpodobnost 28 procent tomu, že Velká Británie sníží sazby pod nulu nejpozději na počátku příštího roku.

Takřka jistota pak vládne na trzích v tom, že nejpozději do konce prvního pololetí

-0,75

procenta činí
nejnižší úroková
sazba v Evropě.
Má ji Švýcarsko.

Základní úrokové sazby vybraných centrálních bank

* depozitní úroková sazba, kterou ECB úročí část přijatých vkladů komerčních bank, už nyní činí minus 0,5 procenta

Pramen: global-rates.com

příštího roku dále klesne i hlavní sazba ECB, která je už od loňského září na záporném půlprocentu. „Tlak trhu na další pokles sazob stále sílí. Při jeho pokračování lze předpokládat, že ECB dříve či později podlehne, zvláště v případě závažnějšího průběhu druhé vlny pandemie,“ říká ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda.

V druhé vlně asi ano

Zatímco ještě během první vlny pandemie centrální banky záporné sazby sborově

zavrhovaly s ohledem na nepříznivý dopad do bankovních bilancí, s koncem léta a hrozou druhé vlny koronaviru se postoje bankéřů začaly měnit. „Je pravdou, že záporné sazby snižují bankovní úvěrové marže, jejich pozitivní účinky ovšem i tak převyšují nad jejich negativy,“ uvedla už počátkem září členka nejuzššího vedení Evropské centrální banky Isabel Schnabelová. Podle ní by sice další snížení sazob ještě více zatlačilo na už tak ohrožené bilance bank nesplácenými půjčkami, na druhou stranu

je banka připravena sazby dále snižit.

„Záporné sazby efektivně ovlivňují úroveň bankovních rezerv. V praxi to znamená, že pokud centrální banka sazby ještě sniží, donutí komerční banky, aby prostředky, které u ní drží, přesunuly do jiných aktiv,“ říká ekonom Cyrillus Tomáš Pfeiler s tím, že banky nakoupí typicky více státních dluhopisů či peníze mohou rozpujčovat. „Ovšem jen v případě, že jim to dovolí jejich kapitálová přiměřenosť. Záporné sazby obecně pomáhají uvolnění měnových

Banky vyčkávají

- Bankovní rada České národní banky nechá na středečním zasedání úrokové sazby bez změny, shodují se analytičtí oslovenci ČTK. Změnu v nastavení měnové politiky ekonomové neočekávají poměrně dlouhou dobu, podle některých lze očekávat změnu sazby až v roce 2022.
- Britská centrální banka Bank of England (BoE) dnes podle očekávání nechala základní úroku na rekordním minimu 0,1 procenta, kam ho snížila v březnu. Poskytla však také zatím nejasnější signál toho, že by mohla uvažovat o snížení základního úroku pod nulu.
- Americká centrální banka (Fed) minulý týden ponechala podle očekávání svoji základní úrokovou sazbu bez změny blízko nuly a slíbila, že udrží úroky nízko, dokud nebude inflace po určitou dobu na cestě k mírnému překročení jejího dvouprocentního inflačního cíle.

podmínek, což má pozitivní dopady na ekonomickou aktivitu,“ dodává Pfeiler.

Rozdílný postoj

Postoj světových centrálních bank k záporným sazbám není jednotný. Sazby s minusem například letos odmítla americká centrální banka s tím, že nejsou vhodné pro její ekonomiku. Stejně tak švédská centrální banka už v závěru loňského roku politiku záporných sazob po takřka pěti letech opustila. Se zápornými sazbami naopak už několik let pracují centrální banky Dánska, Švýcarska či Japonska.